

Sự Kiện Lịch Sử Fatima 1917

Cách đây một năm, vào những ngày mùa Chay của năm 2005, trong nhiều tin tức quan trọng, Hội Thánh hoàn vũ đón nhận một tin đau buồn. Gọi là đau buồn, nhưng xét cho cùng, trong đức tin, ta vẫn thấy toát lên tình yêu quan phòng của Thiên Chúa. Vì thế, cũng chẳng phải nỗi buồn mà tất cả đều mang niềm vui ơn cứu độ...

I. Nữ tu Lucie Dos Santos, hai trẻ, và sự kiện Fatima

Ngày 13.2.2005, cả thế giới Công giáo ngậm ngùi tiễn đưa nữ tu Lucia về Nhà Cha ở tuổi 97. Nữ tu Lucia qua đời tại đan viện Coimbra dòng Camêlô - Bồ Đào Nha. Chị là chứng nhân cuối cùng, người duy nhất còn lại trong số ba trẻ (Lucia, Giacinta và Phanxicô) đã từng nhiều lần nhìn thấy Đức Nữ Trinh Maria hiện ra tại làng Fatima - Bồ Đào Nha năm 1917. Chị qua đời sau một thời gian ngã bệnh nhiều. Trước khi chết, Chị bị suy yếu nặng về thị lực và thính giác. Nghi thức viếng xác Chị Lucia được tổ chức vào ngày 15.2.2005 tại Vương cung thánh đường Coimbra. Sau đó, thánh lễ an táng được cử hành vào ngày 16.2.2005 cũng tại Vương cung thánh đường này.

Nữ tu Lucia tên thật là Lucie Dos Santos, sinh ngày 22.3.1907 tại làng Fatima, thuộc giáo phận Leiria trong một gia đình nghèo của nước Bồ Đào Nha. Dù nghèo, nhưng cha mẹ Lucia rất đạo đức, có lòng tôn thờ Chúa rất mực. Cả hai người em họ của Lucia là Jacinta và Phanxicô cũng đều là những trẻ em con nhà nghèo. Hằng ngày, các em được gia đình và cha mẹ giao cho việc chăn giữ đoàn súc vật, bao gồm chiên cừu, và thả chúng ăn cỏ trên những vùng đồi núi quanh làng.

Tiếp nối truyền thống đạo đức của gia đình, trong lúc rảnh rỗi, khi đoàn vật tự do ăn uống, ba em thường tụm lại cùng nhau sốt sắng đọc kinh, lần chuỗi và cầu nguyện. Chuyện xảy ra trong thời gian đầu mùa hè của năm 1917, lúc mà chiến tranh thế giới lần thứ nhất đang hoành hành dữ dội, đã giết chết không biết bao nhiêu sinh mạng con người và làm cho thế giới hầu như kiệt quệ về tài chính, sức lực, nhân sự, cả đến niềm hy vọng, thay vào đó là nỗi chán chường, bạc nhược tung hoành khắp thế giới..., thì bất ngờ, tại một góc trời nhỏ bé của làng Fatima, trong lúc đang chăm chú cầu nguyện, ba trẻ chăn chiên đã nhìn thấy hiện tượng lạ thường.

Đó là trưa ngày 13.5.1917, các em nhìn thấy một ánh sáng chói lòa trên ngọn đồi Cova da Iria. Hiện

tượng lạ thường đó, lập tức lôi kéo hoàn toàn sự chú ý của các em. Trong lúc còn đang quá đỗi ngỡ ngàng, các em nhìn thấy một thiếu nữ đẹp lộng lẫy, chói sáng vô cùng. Người thiếu nữ ấy xin các em hãy cầu nguyện cho người có tội ăn năn trở lại. Bà cũng báo trước, chiến tranh tương tàn sắp kết thúc. Nhưng người thiếu nữ cũng không quên mạc khải thêm, nếu thế giới không ăn năn trở lại, lại gây thêm hận thù, thì thế giới cũng sẽ tự gây ra cho mình một cuộc chiến tranh còn lớn hơn cuộc chiến hiện tại này.

Sau đó, theo lời người thiếu nữ chỉ dạy, cả ba em đều đến tại nơi đã gặp người thiếu nữ đẹp vào các ngày 13 của các tháng 6 và 7. Tuy nhiên, đến ngày 13.8, chánh quyền địa phương cho rằng các em đồn chuyện nhảm nhí, vì thế, đã ngăn cấm các em đến nơi đã hẹn với người thiếu nữ. Một tuần sau đó, người thiếu nữ lại đến gặp các em vào ngày 19.8.

Riêng ngày 13.9.1917, người thiếu nữ xin các em lần chuỗi Mân Côi để cầu nguyện cho chiến tranh sớm kết thúc và hòa bình thế giới mau đến. Ngày 13.10.1917, người thiếu nữ lại hiện ra và tỏ cho các em biết, Bà chính là Đức Nữ Trinh Maria, Mẹ Rất Thánh Mân Côi. Đức Mẹ mời gọi các em cầu nguyện, làm việc đền tạ và tiếp tục lần chuỗi mỗi ngày. Đức Mẹ cũng muốn người ta phải xây một nhà nguyện dâng kính Đức Mẹ tại đây. Đức Mẹ nhắc nhở thế giới, đừng xúc phạm đến Chúa nữa, Người đã bị xúc phạm quá nhiều.

Lucia Santos (10 tuổi, đứng ở giữa) và hai em: Francisco (9 tuổi) và Jacinta Marto (7 tuổi). Fatima, Bồ Đào Nha năm 1917

Chính trong lần hiện ra này, Đức Mẹ đã để xảy ra một hiện tượng lạ chưa từng có, làm rung động mọi người từ chính quyền, các phương tiện thông tin, đến tất cả dân chúng: Mặt trời như rời khỏi bầu trời, lao xuống thấp và nhảy múa hết sức kỳ diệu.

Mãi đến ngày 13.5.1930, sau nhiều năm điều tra cẩn thận, Đức Giám mục giáo phận Leiria chính thức chấp nhận hiện tượng Fatima là dấu lạ xuất phát từ tình thương vô cùng của Thiên Chúa. Người đã muốn Đức Mẹ viếng thăm thế giới, qua ba trẻ đạo đức, giữa cơn khốn khổ mà thế giới đang bị nhận chìm trong đó. Cũng từ đó, Giáo quyền cho phép và khuyến khích giáo dân tổ chức kính viếng Đức Mẹ Fatima bằng những cuộc hành hương, cầu nguyện và mọi hình thức đạo đức khác để cầu nguyện cho mình cho mọi người.

Sau một loạt các sự kiện năm 1917, hai anh em ruột Phanxicô và Giacinta đã qua đời. Phanxicô qua đời ngày 4.4.1919. Giacinta qua đời ngày 20.2.1920. Cả hai anh em đều đã được Cố Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II nâng lên bậc á thánh vào ngày 13.5.2000 trong chuyến hành hương Fatima của ngài. Hai em trở thành hai vị thánh trẻ nhất, không tử đạo của Hội Thánh. Ngày 22.3.2005 (mười ngày sau khi nữ tu Lucia qua đời), hãng thông tấn EFE của Bồ Đào Nha đưa tin, giáo phận Leiria đã gửi những tài liệu sau cùng đến Tòa Thánh để xin cứu xét việc phong thánh cho hai á thánh Phanxicô và Giacinta. Đặc biệt hơn, hai tháng sau đó, trong dịp cử hành lễ Đức Mẹ Fatima ngày 13.5.2005, Đức Cha Serafim Ferreira e Silva đã tái xác nhận việc ngài đề nghị Tòa Thánh tiến hành thủ tục phong thánh cho hai thiếu nhi chăn cừu Phanxicô và Giacinta. Đề nghị này đã được Tòa Thánh nhận lời. Còn Lucia, sau một vài thị kiến riêng sau đó vào những năm 1923 và 1939, đã quyết định dâng hiến đời mình cho ơn gọi tu trì. Đầu tiên, Chị tu ở Tây Ban Nha, sau đó chuyển sang dòng kín Camêlô - Bồ Đào Nha. Trong những năm tu trì, Chị Lucia đã hân hạnh có đến bốn lần được đón tiếp hai Đức Giáo hoàng đến thăm. Vị Giáo hoàng thứ nhất là Đức Phaolô VI, nhân chuyến hành hương Fatima năm 1967. Vị Giáo hoàng thứ hai là Đức Gioan Phaolô II đã gặp Chị Lucia trong ba dịp khác nhau: 1982, ngài đến Fatima tạ ơn, nhân dịp kỷ niệm một năm sau ngày ngài bị ám sát hụt; 1991, nhân 10 năm biến cố bị giết hại bất thành; và ngày 13.5.2000, nhân dịp cử hành lễ phong chân phước cho Giacinta và Phanxicô. Trong thánh lễ phong chân phước này, cũng là một trong những dịp hiếm hoi, Chị Lucia ra khỏi dòng kín để tham dự thánh lễ.

Chị Lucia đã viết lại những lời hứa của Đức Mẹ tại Fatima trong bốn cuốn nhật ký đã xuất bản, nhưng bí mật thứ ba bị giữ lại, vì thế đã không được tiết lộ trong bốn cuốn nhật ký này. Tuy nhiên, Chị đã trình bày nội dung của bí mật thứ ba cho Đức Giám mục giáo phận Leiria. Sau đó, Đức Giám mục đã đệ trình Đức Thánh Cha Piô XII. Chị Lucia cho biết, bí mật thứ ba này phải do chính Đức Giáo hoàng tiết lộ, nhưng không tiết lộ trước năm 1960.

Bí mật thứ ba này được giữ kín tuyệt đối. Mãi đến tháng 5.2000, Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II - trong khi công bố bản văn về thị kiến liên quan đến một "Giám mục mặc y phục trắng" đang cố gắng tiến về thánh giá, vượt qua xác của các vị tử đạo trong Hội Thánh, cho đến khi chính bản thân vị Giám mục này đổ gục bởi một viên đạn nhắm vào ngài - đã xác nhận bí mật thứ ba Fatima đã được tiết lộ hoàn toàn.

Chị Lucia ra đi, đối với thế giới, đây là một tin buồn. Nhưng trong đức tin, chúng ta quả quyết, đây là một niềm vui lớn. Bởi cô bé Lucia ngày nào chỉ nhìn thấy người Mẹ dấu ái của mình bằng đôi mắt phàm trần. Sự nhìn thấy ấy cũng chỉ là một ánh nhìn thoáng qua, sau đó cô bé vẫn tiếp tục đời thường của mình như bao nhiêu người trên trần thế. Hôm nay, cô bé Lucia của 89 năm về trước, đã được Chúa gọi về, từ đây sẽ diện kiến Thiên Chúa, sẽ sống bên Mẹ của mình trong hạnh phúc miên trường, một hạnh phúc của đời vĩnh cửu không bao giờ bị ai lấy mất. Hiểu và tin như thế, chắc chắn Nữ Tu Lucia đã sống những chuỗi ngày làm người của mình trong sự khắc khoải trông chờ cái giây phút cuối đời thiêng liêng ấy. Vì khi nhắm mắt vĩnh biệt cõi đời, Chị đã thực sự sinh ra trong sự sống mới, một sự sống không tàn, không phai.

II. Sống Sứ điệp Fatima: sống Màu nhiệm chuỗi Mân côi

Ngoài những bí mật mà Đức Maria để lại, chuỗi Mân Côi là phương tiện cầu nguyện không thể thiếu trong những lần Đức Mẹ gặp gỡ ba trẻ. Qua đó, Đức Maria muốn mạc khải cho thế giới rằng, chuỗi Mân Côi không những là mối giây ràng buộc tình mẫu tử giữa Đức Mẹ với loài người mà nó còn nói lên tính hiệu nghiệm của việc cầu nguyện bằng chuỗi Mân Côi.

Có được những sức mạnh như trên, là vì khi lần chuỗi Mân Côi, ta không chỉ cậy nhờ công nghiệp và lời chuyển cầu của Đức Mẹ, mà còn là sống lại chính cuộc đời Chúa Kitô qua từng màu nhiệm Vui, Sáng, Thương, Mừng mà ta chiêm ngắm khi lần chuỗi. Có thể nói, việc lần chuỗi Mân Côi là cuốn phim làm sống động lại trong tâm hồn chúng ta ký ức về hình ảnh Đức Maria gắn bó suốt hành trình của cuộc đời Chúa Cứu Thế, làm rục lên trong ta những tâm tình thánh thiện của Đức Mẹ, nhờ đó ta cùng được âu yếm như sự kiện Bêlem, khải hoàn như sự kiện Ai Cập, sốt sắng như khi ở đền thờ, đau khổ bên Thánh Giá, vui mừng lúc Phục Sinh, hân hoan và can đảm trong nhà lãnh nhận Thánh Thần, chan chứa niềm hy vọng nơi quê hương vĩnh cửu...

Đọc và chiêm ngắm hành trình Mân Côi như thế, ta nhận ra Chúa sống trong Đức Mẹ, Đức Mẹ trong Chúa, hai cuộc đời chỉ là một. Hiểu như thế, ta đừng bỏ chuỗi Mân Côi mà Đức Mẹ đã trao ở Fatima và nhiều nơi khác khi Đức Mẹ viếng thăm thế giới. Bởi nếu Đức Mẹ đã nên một với Chúa, thì chiêm ngắm màu nhiệm Mân Côi, ta cùng hy vọng được nên một với Chúa như Đức Mẹ.

Trong khi suy niệm màu nhiệm Mân Côi, ta bắt gặp lòng khiêm hạ trong suốt cuộc đời làm người của Chúa Giêsu, thì hôm nay, sống lại sự kiện lịch sử Fatima, ta cũng nhận ra Đức Mẹ đã đi trên con đường của Con mình khi chọn sự khó nghèo để bày tỏ lòng thương xót của Chúa: Đức Mẹ đã không hiện ra nơi đô thị, giữa nhà chọc trời, trong các Vương Cung Thánh Đường, cho các nhân vật quan trọng..., lại chọn nơi hoang vu, núi đồi, xa vắng, chọn những kẻ chất phác, hèn hạ để trao gởi sứ điệp... Đức Mẹ muốn đến với những người không ai thèm đến, đến những chỗ không ai muốn đến. Chúng ta cũng học lấy bài học tự hạ này trong lời kinh Mân Côi, để lòng ta có Chúa. Nhờ sự nghèo

khó của bản thân, ta sẽ đạt được chính Thiên Chúa là sự giàu có, là của cải, là gia nghiệp suốt đời của ta...

Đọc kinh Mân Côi, ta hãy tìm giá trị một đời sống thiêng liêng, một linh đạo sâu xa nơi Đức Maria. Đức Mẹ hoạt động, nhưng tất cả mọi cử chỉ và tư tưởng dù vụn vặt nhất, cũng vì Chúa Giêsu, Đức Mẹ không thể có một giây phút nào ngoài Chúa Giêsu. Cuộc đời Đức Mẹ là một vực sâu vô tận của nội tâm chìm trong biển Giêsu. Nơi Đức Mẹ, hoạt động và chiêm niệm không tách lìa, chiêm niệm giữa hoạt động, hoạt động do chiêm niệm.

Đức Mẹ hiện ra nhiều nơi trên thế giới: Trà Kiệu, La Vang, La Salette, Trois-Rivières, Lộ Đức, Fatima và gần đây ở Mễ Du (Mejugore). Ở đâu Đức Mẹ cũng là Mẹ nhân lành được Chúa ủy đến để nhắc nhở lại cho đoàn con tình yêu Chúa và lời kêu gọi của Chúa trước những khúc quanh lịch sử. Đức Mẹ đến với loài người trong tư cách là Đấng “Hiệp Công Cứu Chuộc”.

Các trẻ em được tường tận thấy Đức Mẹ như Phanxicô, Giacinta và Lucia đã thay đổi đời sống, trở nên thánh thiện tốt lành. Còn chúng ta, dù không tường tận nhìn thấy Đức Mẹ như ba trẻ, vẫn được tiếp cận sứ điệp Mân Côi mà Đức Mẹ trao gởi. Đó là những lời kinh rất đơn sơ mà ý nghĩa rất sâu xa cả một đường lối tu đức, một chương trình cứu rỗi, đã thánh hóa bao nhiêu tâm hồn. Nhưng tại sao chúng ta vẫn chưa được như thế, vẫn bê bối và nguội lạnh?

Có lẽ, chúng ta chỉ sống sứ điệp của Đức Mẹ một cách nông cạn, chủ quan. Hình như ta chỉ đọc sứ điệp ấy lấy có lấy rồi, không một chút suy niệm, không một chút tâm tình, không một chút lắng đọng.

Vậy từ nay, ta hãy tập siêng năng lần chuỗi Mân Côi. Mỗi khi lần chuỗi, ta hãy ý thức sứ điệp Mân Côi cách thấu đáo: Đó là một sự tận hiến cuộc đời để dẫn thân thực hiện chương trình sống đạo thâm sâu, Đức Mẹ đã vạch ra cho người Công Giáo giữa lòng xã hội, qua từng màu nhiệm Mân Côi mà Đức Mẹ đã nêu gương khi sống bên Chúa Giêsu. Nhờ đó, không những cuộc đời chúng ta sẽ trở nên như một chuỗi Mân Côi sống, diễn tả lại các tâm tình của Chúa trong cuộc sống hằng ngày, mà còn mang lại lợi ích thiêng liêng cho chính tâm hồn chúng ta. Có như thế, sứ điệp Mân Côi của Đức Mẹ mới đạt tới mục đích mà Đức Mẹ mong muốn: Chiêm ngắm màu nhiệm cuộc đời Chúa Giêsu, thánh hóa cuộc đời mỗi người.

Lm. JB Vũ Xuân Hạnh